

מעורבות תלמידי תיכון בתהליך ארגון ידע, המתבסס על חשיבה לוגית וחשיבה מערכתית

אושר מרחב

תקציר

מחקר זה בחן את מעורבותם של תלמידי מגמת מדעי כדור-הארץ (כתה י"א) בתהליך כתיבת דו"חות סיום. מטרת המחקר הייתה לזהות משתנים המעודדים את מעורבות התלמידים ומשתנים המעכבים מעורבות זו. גישת המחקר היא של מחקר מעורב שעיקר נתוניו איכותניים. ניתוח שאלוני pre-ו post-ו ניתוח ארבעה מקרי-חקר מלמדים כי מרבית משתני המעורבות אינם נתונים מראש, אלא מתהווים במהלך ביצוע המטלה וכי מרבית המשתנים אפקטיביים ועליהם מתבססים משתנים הקשורים בתכנית הלימודים ובאופי ההנחיה. לפיכך, ניתן להסיק כי במהלך ביצוע המטלה יש פוטנציאל להשפיע על מרבית משתני המעורבות וכי התייחסות המורים להיבט הרגשי של התמודדות התלמידים ומוכוונות לפיתוח מסוגלותם העצמית עשויים להגביר את מעורבות התלמידים ובכך לאפשר את התפתחותם הקוגניטיבית. מכך משתמע כי למורים תפקיד מרכזי וטיפולי בעידוד המעורבות.